

Pod klenbami katedrály

Časopis cirkevného zboru Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania
na Slovensku so sídlom v Bátovciach
December 2016

.... Čas plynie svojím tempom.... bez ohľadu na to, či by ho mechanizmus vežových hodín chcel spomaliť alebo urýchliť ... ešte sme riadne neodložili letné tričká a už máme na sebe zimné vetrovky ... a na dvere nám klope čas vianočný....

Znebit' ZEM.

Vždy na Vianoce, keď zvonja zvony, dotýka sa Pán Boh akosi básnickejšie Zeme, aby jej dal do nasledujúceho roku novú energiu k rotácii okolo Slnka ...

A predsa viac, než o *kvantitu*

planetárnej rotácie, ide Mu o *kvalitu* života každého človeka. Biologickú, sociálnu, no predovšetkým duševnú a spirituálnu.

On, Nekonečný Tvorca vesmíru a *Majster paradoxu*, vstupuje v betlehemskej *chlieve* planéty Zem do všetkého konečného, do hmoty, priestoru a času, aby prostredníctvom vteleného Slova oslovil našu existenciu a posvätil ju k vyššiemu zmyslu i cieľu ...

Vstupuje *znebit' zem* ... dotknúť sa nás priamo v strede, stať sa súčasťou našej osobnosti, vyžarujúcim jadrom, okolo ktorého sa v sústredených kruhoch zoskupujú dostredivé i odstredivé sily, rozhodujúce o našej životnej ceste, motívoch, o miere našej otvorenosti, ale aj uzavretosti vo vzťahu k sebe, vo vzťahu k svetu

Prajme si neutíchajúcu túžbu cítiť a tvoriť, prenikať pod povrch a vidieť hlbšie po celých dvadsaťštyri hodín každého darovaného dňa nastupujúceho roku 2017.

Kiež aj takéto „rozuzlenie“ Adventu a Vianoc, rezonuje v celom našom živote.

Zorica Horáková, zborová farárka

Veríš mi

Kráčať po decembrových ústach,
počúvať hudbu
z vlhkých zvonov,
cencúle chytať,
prsty viesť k prstom,
k budúcej vode.

Čas sa nemení,
len všetko v ňom.
Aj visiaci ľadový anjel
odchyluje krídlo,
steká ku mne -

- podobnej jednoklíčnej snežienke.

Prečo sa hľadám v kvete?
Mohla by som
presvitať z tvojich rúk,
z kútikov medzi prstami.

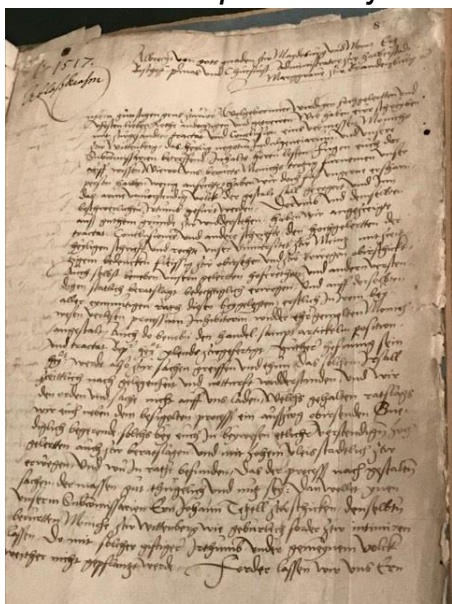
Nechávaš ma voľnú,
prikrytú plachtičkou zo snehu.
Vieš, že sa zdvihnem,
lebo anjel odchýli druhé krídlo
a z úst mi vyberie jar.

Zlata Matláková

Martin Luther: Vianočná kázeň o narodení Ježiša Krista.

Ako nenápadne a jednoducho sa odohrali tieto udalosti na zemi, ktoré sú

tak zvestované v nebi! Na zemi sa to udialo takto: medzi najúbohejšími obyvateľmi mesta žila jedna chudobná mladá žena Mária z Nazareta, a tak málo si ju ctili, že si nikto nevšimol, aký zázrak nosí. Ona mlčala, nevychvaľovala sa, ale slúžila svojmu mužovi, ktorý nemal ani sluhu, ani slúžku. Jednoducho odišli z domu. Možno mali oslíka, ktorý niesol Máriu, hoci v evanjeliách sa o tom nepíše, a môžeme si právom myslieť, že išla pešky. Cesta z Nazaretu v Galilei do Betlehema, ktorý ležal na opačnom konci Jeruzalema, trvala určite dlhšie než deň. Jozef uvažoval: „Keď prídeme do Betlehema, ubytujeme sa u príbuzných a všetko potrebné si

vypožičiame.“ O čo horšie to muselo byť, keď prišla a nenašla sa pre ňu izba! Všade mali plno. Nikto neuvolnil izbu tejto tehotnej žene. *Stvoriteľ a celého tvorstva musela porodiť v maštali, lebo nikto jej neprepustil miesto.*

Mnohí z vás, čo ste sa tu zhromaždili, si teraz myslia: „Keby som tam len mohol byť! *Hneď by som Jezuliatku pribehol na pomoc! Plienky by som mu pral.* Aký šťastný by som bol, keby som sa išiel spolu s pastiermi pozrieť na nášho Pána uloženého v jasliach!“ Áno, boli by ste. To však vravíte iba preto, lebo viete, aký veľký je Kristus. Keby ste tam boli bývali vtedy, nepočínali by ste si o nič lepšie než tí ľudia v Betleheme. Aké detinské a hlúpe myšlienky! Prečo tak nekonáte teraz? *Krista máte vo svojom blížnom. Mali by ste mu poslúžiť, lebo čokoľvek, čo robíte pre svojho blízkeho v núdzi, robíte pre samého Pána Ježiša Krista.*

No ten pôrod bol ešte žalostnejší. Nikto si nevšimol, že v cudzom prostredí nemá táto žena ani tú najmenšiu maličkosť potrebnú pri pôrode. Nikto si jej stav nezobral k srdcu. Ocitla sa tam celkom nepripravená: bez svetla, bez ohňa, uprostred noci, v hlbokoj tme. Nenašiel sa nikto, kto by jej poskytol obvyklú pomoc. Hostia v domoch popíjali a veselili sa. Myslím si, že keby si Jozef s Máriou uvedomili, že jej ťažká hodinka je tak blízko, ostala by Mária v Nazarete. Len si pomyslíte, čo asi mohla použiť ako plienky – nejaký kus odevu, ktorý mohla obetovať, možno svoj závoj – *určite nie Jozefove spodky, ktoré sú teraz vystavené v Aachene.*

Pomyslíte si, ženy, že tam nebolo nikoho, kto by Jezuliatko okúpál. Ani trocha teplej vody, ba ani studenej. Bež ohňa, bez svetla. Matka si sama robila pôrodnú babu aj slúžku. Studené jasle boli lôžkom i vaničkou. Kto ukázal tomu úbohému dievčaťu, čo má robiť? Ved' dovedy nemala dieťaťko. Div, že to maličké nezamrzlo. *Nerobte z Márie kameň, lebo čím väčšej Božej priazni sa ľudia tešia, tým sú krehkejší.*

Uvažujme teda o narodení Ježiša tak, ako ho vnímame pri svojich vlastných deťoch. Hľa, Kristus ležiaci v lone svojej mladej mamičky! Čo môže

byť sladšie než nemluvniatko, čo nežnejšie než matka? Čo krajšie než jej mladosť? Čo pôvabnejšie než jej panenstvo? Pozrite sa na to nič netušiacie dieťa. A predsa *všetko na svete patrí Jemu, ktorého by sa vaše svedomie nemalo báť, ale nachádzať v ňom útechu*. Neváhajte. Podľa mňa sa ľudstvu nedostalo väčšej útechy, než je tá, že Kristus sa stal človekom, dieťaťom, nemluvňatkom, hrajúcim sa v lone a na prsiach svojej najláskavejšej matky. Komu by tento pohľad neposkytol útechu? *Prekonaná je sila hriechu, smrti, pekla, svedomia a viny, ak pristúpite k tomuto spokojne si mrnkajúcemu nemluvňatku, ktoré neprišlo preto, aby vás súdilo, ale aby vás spasilo.*
(pozn.: obrázok – rukopis M.Luthera)

Pokračujeme v cykle „moje divy sveta“:

Sedem divov môjho sveta

Na prvom mieste je pre mňa ľudská integrita. Jadro každého slušného človeka, kvalita poctivosti a pevných morálnych zásad, kvalita dobrého charakteru a úsudku. Integrita je niečím, čo sa zakoreňuje v hlboknej podstate dieťaťa od malička.

Na druhom mieste je trpezlivosť. Tá čaká, kým si uvedomíme, že je tu pre nás, že čaká na nás, aby nám pomohla. Pochopiť. Čas.

Tretia prichádza tá, o ktorú sa všetci usilujeme. Inteligencia. Túžba spoznať za každým rohom niečo nové, potreba nasadnúť na smutný vlak Leva Tolstého, prahunie po poznaní a vedomostiach. Schopnosť poradiť si v každej situácii.

Štvrtý je humor. Bez smiechu by bol svet trúchlivým, depresívnym, melancholickým miestom. Bez vtipu, úsmevu a hrovej prekáravosti by nášmu svetu chýbala fantázia a zdravý úsudok.

Piata je poctivosť. Úprimnosť je vlastnosť oslobodzujúca človeka od klamu a pretvácky. Bez čestnosti by bol svet šialeným miestom zločinu a nemorálnosti.

Šiesty je zázrak času a priestoru. Schopnosť snívať až za planétu Jupiter a diviť sa nad vesmírnym nekonečnom. Pýtať sa, čo tak asi môže byť za mesiacmi Saturnu a Uránu... Predstavovať si nemožné. Cítiť nepredstaviteľné.

A napokon je tu krása. Byť krásnym pre mňa znamená mať integritu a trpezlivosť. Znamená to byť inteligentným, vtipným a čestným. Krása je zrkadlom nášho vlastného časopriestoru. Krása nie je na povrchu. Krása je naša vnútorná tvár. Je to múdrosť vtesnaná do nášho mocného mozgu a predstavivosť zrodená zo všetkých tých úžasných kníh, ktoré sme prečítali.

Pre mňa sú tieto „divy“ filozofickými zázrakmi v našom svete. Zázrakmi, ktoré, zdá sa, nie sú docenené. Týchto sedem zázračných princípov ľudského života mi slúži ako smerovníky. Ukazujú mi cestu k inšpirácii, k potrebe čítať. Stimulujúce písať. Plnohodnotne Žiť.

Tereza Važan, členka CZ

Partitúra

3

SYMPHONIE N°. 1

I. Gustav Mahler

Langsam, Schlepptend. Wie ein Marsch. Più mosso

1. 2. Flöte
Piccolo (s. Flaut.)
1. Oboe
Engl. Horn (s. Obo.)
1. Clarinette in B
2. Clarinette in B
Bassclarinette in B (s. Clar.)
1. 2. Fagott
1. Violine
2. Violine
Viola
Violoncelle
zu drei
gleichen Theilen
Contrabässe
zu drei
gleichen Theilen

Anmerkung für den Dirigenten: Dieses taktlos zu lesen sehr deutlich voneinander pp gespielt werden. Più mosso

Azda nie je prekvapením, že pre ašpirujúceho orchestrálneho dirigenta je oným „divom“ sveta práve hudobná partitúra. Niekde hlboko v podvedomí muselo toto moje unesenie partitúrou ovplyvniť i voľbu mojej životnej dráhy. Isteže, mohol by som sa zamerať všeobecnejšie na „hudobnú interpretáciu“ či „hudbu“ ako takú, alebo čisto iba na „zvuk“. Azda by mi voľba týchto nemenej „zázračných“ javov poskytla viac poetickej slobody pri písaní o nich, avšak ani jeden z nich presne nevystihuje rozsah a podstatu mojej takmer až posadnutosti touto umeleckou formou.

Základným a unikátnym znakom hudby a múzických umení je fakt, že sa odohrávajú v reálnom čase. Kniha,

obraz, architektonická pamiatka – to sú všetko umelecké objekty, ktoré možno vnímať a prežívať kedykoľvek, akokoľvek rýchlo či pomaly, v ľubovoľnom poradí, bez ohľadu na chronologickú postupnosť času. Interpretáčne umenia nám túto časovú slobodu vnímania neposkytujú, čo samo osebe prináša výhody i nevýhody. Výhodou je skutočnosť, že ich vnímanie vyžaduje koncentráciu, pretože ak hudobnú „udalosť“ zmeškáme, nemôžeme sa jednoducho vrátiť k predchádzajúcemu odseku či strane a znova si ich prečítať tak, ako keď sa stratíme pri čítaní knihy.

Nevýhoda vyplýva z toho, že nemôžeme znovu zažiť hudobnú interpretáciu pred dvesto rokov tak, ako iné druhy umenia, pretože až do vynájdenia nahrávacej technológie nebolo možné zachytiť a uchovať zvuk a pohyb podobným spôsobom ako obraz či slovo.

Je dôležité si uvedomiť, že hudobná partitúra NIE je hudbou. Je to iba forma zápisu, notácie. A zatiaľ čo každá hudobná skúsenosť je jedinečná a nereprodukovateľná, partitúru možno vytlačiť a rozmnožiť nespočetne veľa krát bez toho, že by jej obsah stratil svoju unikátnu identitu a význam. Počítačový súbor obsahujúci partitúru hudobnej skladby z roku 1450, prepísanú do modernej hudobnej notácie, je rovnako precízny ako pôvodný rukopisný či tlačný prameň. A to je presne to, čo považujem za magické a úžasné. Notové partitúry ukrývajú v sebe monumentálnu historickú tradíciu – schopnosť zaznamenať zvuk vo svojom historickom kontexte, avšak nielen to, prostredníctvom partitúry môžeme relatívne hodnoverne a precízne reprodukovať spôsob, akým ľudia pred stáročiami POČULI hudbu. Tento aspekt partitúry presahuje len čisto skladateľský zámer. Ak totiž Mozart zakomponoval do väčšej skladby vojenskú fanfáru, my dnes môžeme

s dôverou predpokladať, že jeho zápis do partitúry reflektuje spôsob, akým tú fanfáru počul nielen on, ale každý v jeho prostredí a dobe.

Christopher Važan, člen CZ

Drevo

Pre niekoho je zdrojom obživy, pre iného zdrojom tepla a pre mňa je predovšetkým únikom. Utekám k nemu pred vedou. Veda je tvrdá drina a občas treba od nej utiecť, aby sa mozog mohol dokonale prečistiť, aby sa získal odstup, nadhľad. Drevo tento účel plní dokonale.

Keď si človek pustí cirkulár, musí celkom zabudnúť, že je trebárs fyzik, inak by mohol ľahko prísť o prsty. Už ako chlapec som pokukoval po krásnych kmeňoch vrbí, lipy, smreka alebo borovice. A pozeral som tiež otcovi pod ruky. Otec bol tesár, aj nábytok si sám vyrobil, a ja som to po ňom skúšal, keď sa práve nepozeral.

Drevo je materiál pevný, ale poddajný. Neprestáva ma fascinovať, že doň dokážem vtisnúť svoju predstavu, vdýchnuť mu dušu. Aj keď ide „iba“ o užitočné veci – stôl, stoličku, posteľ, skriňu, hojdacie kreslo. Je to div už preto, že výsledok môjho úsilia vidím ešte v ten istý deň. Preto mám drevo rád. Ráno ešte spokojne odpočíva pod odkvapom a večer je už z neho stolička, ktorú som si sám urobil. A vidí sa mi ako zázračná. Za deň je hotová a pritom na nej možno bude sedávať niekoľko generácií. V hojdacom kresle, ktoré som kedysi vyrobil, vyštudovali všetky moje deti a dnes

ma z neho už vytláčajú vnúčence.

Július Krempaský, fyzik

Mačka

Mačka domáca žije v spoločnosti človeka tisíce rokov a mala medzi nami rozličné úlohy a povinnosti, aj zástancov. Bola egyptskou bohyňou, darkyňou šťastia v Číne, stavovským symbolom Európanov, pomocníčkou čarodejníc. Priateľmi mačiek boli napríklad prorok Mohamed, Martin Luther a Abrahám Lincoln. Mačka inšpirovala Victora Huga, Charlesa Baudelaira, T. S. Elliota i Marka Twaina. Ernest Hemingway choval na svojej farme 50 mačiek. Ja v spoločnosti tohto štvornohého tvora žijem od malička.

Za jednu z pozoruhodných vlastností mačky považujem aj tú, že hoci je domácim zvieratkom, ľuďom sa neprispôsobuje. Váži si svojich i našich spôsobov. Rad svetových kultúr v nej videl symbol plodnosti, slobody, nezávislosti, ale aj nevery, falošnosti a tvrdohlavosti. Mačka je, súhlasím, tajomné zviera, navyše, ako sa hovorí, dokonalé „zmyslové zviera“, ale že je mačka neverná, to je lož. Túto lož vyvracia aj príbeh zelenookej Parížanky Piscou, ktorá za 312 dní prešla vyše 1000 km. Na svojich tichých labkách premerala celé Francúzsko, aby sa vo svojom parížskom dome mohla znovu vidieť s ľuďmi, ktorých mala. Svoj dom našla aj v obrovskom Paríži, kde by

som i ja neľahko našiel hoci aj krčmu podľa mapy, a to som z krajiny, kde sa to učí od malička!

Môj otec, ja i môj syn sme detstvo trávili s mačkami. Možno od nich sme sa dozvedeli, že tak v dome, ako všade inde vládne predovšetkým ten, ktorý rozhoduje o maličkostiach. Mačka si svojich ľudí vyberá a neopúšťa svoj dom, ani keď vyhorí. Môj kocúr z detstva ma zakaždým na minútu presne čakal po vyučovaní pred školou. Len čo ma zazrel, rozbehol sa oznámiť to domov. Kým som ta dokráčal, obed bol na stole. Volali ma po tom kocúrovi, nie jeho po mne.

Mačka sa nikdy nedotkne našej jazvy, ani tej na duši. Vytuší všetko. Už náš hlas jej napovie, s kým má do činenia. Vie o našom postavení v rodine, vie, kto je hlavou (žena !) a kto len, ako hovorím, ideologickým tajomníkom.

Ladislav Ballek, spisovateľ

Snehový panák

Pohyblivý sneh na úpäť neba
sa konečne odhodlal.

Vločkuje a spúšťa sa
k našim príbytkom.
Zachytený v závojčekoch
nad ľadovými koreňmi rastlín
pozvoľna spája
bytosti a zem.

Dotýkam sa ho chôdzou
ako dievčatko, čo miesi belavé cesto,
kým okrúhlozrnný sneh
začína mať tvar.

Obe zohýbame nohy,
bližšie k najširšej bielej kľáčime.
Keď sme na kolenách,
nemusí to znamenať prehru.
Veď dieťa dokáže premeniť
dva uhlíky
na ľavé a pravé oko.

Zlata Matláková

Koľko lásky sa zmestí do plastovej krabice ...

V uplynulom mesiaci sa mi zhoršil zdravotný stav a na Pamiatku posvätenia chrámu som bola na konci so silami. Služby Božie som si odsedela a mrzelo ma, že som nemohla ako vždy spevom osláviť túto

udalosť. Aj doma som urobila len to najnutnejšie, žiadne veľké upratovanie ani pečenie. Akým veľmi milým prekvapením bolo pre mňa, keď po Službách u mňa zaklopala suseda a s láskou mi podala ňou upečené koláčiky. Viete, koľko lásky sa zmestilo do tej krabičky? Mnoho, premnoho a cítili sme ju všetci, ja aj moji rodinní príslušníci. Veľmi pekne ĎAKUJEM, za koláčiky, ale hlavne za to, že som jej nebola ľahostajná, že si ma všimla a myslela na mňa.

Prajem nám všetkým, aby sme aj my vedeli byť takými to susedmi a mali otvorené nielen oči, ale hlavne srdcia.

Vstupujeme do adventu a budeme prežívať krásny vianočný čas. *Nemáte aj vy susedov, ktorí sú chorí alebo osamotení? Skúste doma naplniť hoci maličkú, ale zázračnú krabičku a sami uvidíte, koľko ľudskej lásky sa z nej vyleje, pretože dávať s láskou je viac*

ako prijímať.

Požehnané vianočné sviatky.

Milena Boženíková, členka CZ

Tri veci sú potrebné

Tri veci sebe aj druhým želaj: zdravie, priateľov a radosť.

Tri veci ovládaj: svoju povahu, svoj jazyk a svoje správanie.

Tri veci zdokonaľuj: odvahu, dobrotu a lásku k blížnemu.

Tri veci daj: čo najviac chudobným, slovo útechy smutným a slovo pochvaly tým, čo si ju zaslúžia.

Trom veciam sa vyhýbaj: krutosti, namyslenosti a nevďačnosti.

Tri veci obdivuj: krásu prírody, deti a starých ľudí.

Prevzaté: „Porubské noviny 4/2013“

Páračky

V Bátovciach už nežijem pekných pár rokov. Bývali sme v Žemberovskej ulici, a keď som mala asi 4 roky, presťahovali sme sa do nového domu. Je zaujímavé, že najviac spomienok mám hlavne z obdobia, keď sme bývali spolu so starkovcami. Od hier s deťmi vonku na schovávačku, preskakovanie cez švihadlo, naháňačky, až po masťný chlieb s cibuľou na olovrant.

Páračky sa robili pred Vianocami, v piatok, alebo v sobotu a začínali okolo šiestej večer. Na túto udalosť som sa veľmi tešila. Prišli ženy z celej ulice, napríklad: moja krstná mama Fiťková, ďalej Irenka Bašťová, tetky Ondriská, Hamaliarka, Suchánka, Plachká,

Majnová, Libutková, Plachká naproti. Vždy sa stretlo asi 10 až 12 žien. Do stredu stola dali hrniec s perím, zakrytý pokrievkou.

Počas páračiek ženy rozprávali rôzne príbehy a samozrejme klebetili. Nesmelo sa zakašľať, ani kýchnuť, lebo perie by lietalo po celej kuchyni. Dávalo sa víno, pálenka, pagáče, zákusky, ale aj cukríky, ktoré som často ponúkala ja a to ma bavilo najviac. Vždy som vydržala až do konca, do desiatej hodiny.

Na druhý deň sa perie páralo opäť u iných susedov, kam moja mama so starkou chodili zase na odplatu, a takto to trvalo, až kým „celá ulica nevypárala perie.“

Elena Pálušová - Uhrinčaťová

Pamiatka zosnulých

Opäť prežívame dni neskorej jesene. Úrodu, ktorú sme na jar posiali a posadili v záhradkách a na poliach, už pozbierali naše ruky. Vtáčiky, čo obveseľovali život od jari, odlietavajú do teplých krajín. Príroda sa pomaly ukladá na zimný odpočinok. Končiť sa bude ďalší občiansky rok.

Všetko nám pripomína nestálosť života na tejto zemi. Sme tu len ako pútnici, putujúci k večnosti. Tak sa pominuli aj naši drahí, milujúci a milovaní. Ved' straty, ktoré nám smrť spôsobuje, bolia aj po rokoch.

Začiatkom novembra si v kostole na Službách Božích pripomíname všetkých zosnulých. So smutnými myšlienkami a spomienkami v tento deň kráčame k hrobom našich blízkych, čo ich smrť vzala. Pamiatka zosnulých nás zároveň upozorňuje aj na našu vlastnú pominuteľnosť ...

Hoci chodíme do cintorína v priebehu roka často, pred 2.novembrom je tento priestor plný pozostalých, ktorí ho starostlivo a s láskou čistia a ozdobujú, kladúc kvety svojim milým na mieste posledného odpočinku. Ved' čože iné im už môžeme dať?

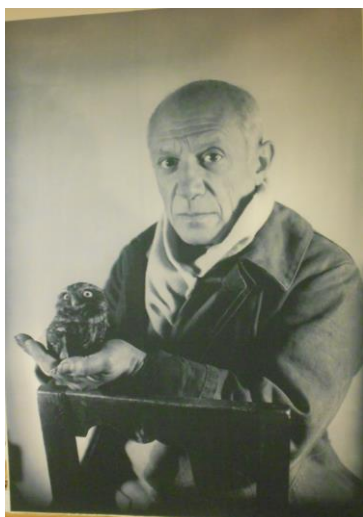
Naše srdce žiali, smúti. Potrebuje útechu. Svet nám ju dať nemôže, lebo celý podlieha zákonu pominuteľnosti. Útechu v zármutku a v žiali nám môže dať Ten, ktorý má slová večného života. Pán Ježiš Kristus. On nás potešuje, dvíha i posilňuje a poukazuje na to, že smrť nemá posledné slovo. On povedal: „Ja som vzkriesenie a život“ ... Veriaci kresťan dôveruje týmto slovám, ved' sa aj modlíme vo viere obecnej kresťanskej: „Verím v hriechov odpustenie, tela z mŕtvych vzkriesenie a život večný.“

A preto vždy, keď sa postavíme k hrobom našich drahých zosnulých, pomodlime sa za nich a prosme Pána Ježiša Krista, nech im dá odpočívať na svätom pokoji. Prosme i za nás, nech nás ochraňuje na tejto zemi, kým nepríde naša posledná hodina.

Zuzana Nováková, členka CZ

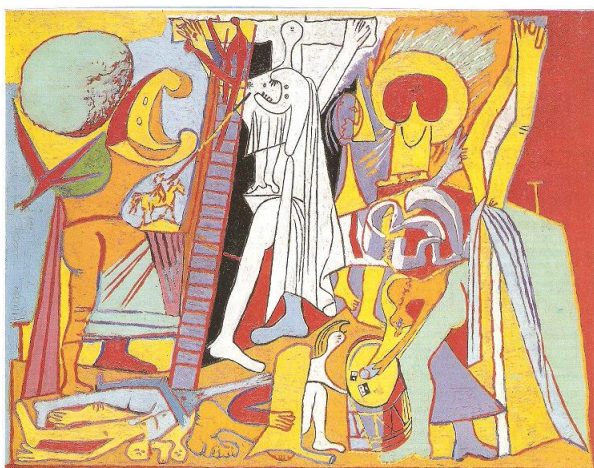
Picasso ako príklad vynaliezavého a činného ducha.

Stretnutie s umením v priestoroch starej fary sa v nedeľu 20.novembra nieslo v znamení moderného umenia. Premietanie obrazov PABLA PICASSA, sonda do jeho života, tvorby a čítanie významu kľúčových maliieb, boli sprevádzané jazzovými skladbami tenorového saxofónu.

„Maliarstvo nikdy nie je prozaické. Je to poézia písaná veršom, zloženým z výtvarných rýmov.“
(Picasso)

Jedlo slepca (1903). Hladný muž s mŕtvymi otvormi namiesto očí, dlhými citlivými prstami, hmatom hľadá chlieb a džbán. V samotárskej hlbine duše jasne vidí vnútorným zrakom. Picasso je ohromený rozdielom medzi videním a poznaním predmetu. Vidieť nestačí. Ak má percepcia viesť k pochopeniu, musí byť využitá aj iná schopnosť ľudského ducha. V priesečníku senzuálnej percepcie a hlbších oblastí vedomia sa nachádza *metaforické tretie oko, ktoré vidí a chápe emocionálne. Týmto okom imaginácie môžeme vidieť, chápať a milovať aj bez dívania sa vo fyzickom zmysle.* Ježiš Kristus prišiel, aby oslepil vidiacich a dal zrak slepým ... Alegória slepca prenasleduje maliara po celý život ako tieň, ako výčitka, namierená proti jeho vlastnému - jedinečnému daru videnia.

Ukrižovanie (1930). Svojho času sa maliar intenzívne zaujíma o Mathiasa Grünewalda a jeho Isenheimský oltár, s ústredným obrazom Ukrižovanie. Výsledkom záujmu je náboženský obraz, tematika - tak veľmi zriedkavá v tvorbe maliara. Transcendentnosť maľby je jasná, ale konvenčné náboženské symboly - akoby prešli filtrom podvedomia. Je to obraz so silnými kontrastami žltých, červených

a modrých farieb, s mätúcim striedaním sa meradiel mierok. Obraz nie je ľahko interpretovateľný, hoci v ňom poznávame mnohé biblické symboly. V centre, v čiernobielym prevedení vidíme ukrižovaného Ježiša Krista, postava ktorého pripomína kykladskú figúrku. Postava Márie, ktorej duša sa zmieta v křčovitých mukách, je zredukovaná na biely závoj, bolesťou otvorené ústa a vztýčené ramená. Akési svalnaté rameno opiera o kríž

červený rebrík. Na rebríku stojí červenou farbou namaľovaný muž a vráža klinec do Kristovej dlane. Pri päte rebríka ležia lotri, zachytení žltou a modrou. Vpravo hrajú dvaja vojaci kocky, žrebujúc o rúcho Ukrižovaného.

Korida a Ukrižovanie sú v Picassovom poňatí úzko späté a maliar ani tu nezaprie svoj španielsky pôvod. Potvrďuje to postava rímskeho stotníka, ktorý sedí na koni ako pikador a kopijou mieri do boku Obetovaného.

Z obrazu šľahá úzkosť ako plamene z vyhne. Je vyvolaná nedôverou, ktorá sa premenila na nenávisť a vražedné násilie. Namiesto ľútosti nad obeťou sledujeme zúrive gestá a brutalitu zobrazených postáv. Táto Kalvária predstavuje takmer rúhanie. Ak však rúhanie dosiahne nadmernú intenzitu, svojou povahou sa stáva potvrdením sily náboženstva. Sploštená maľba, akoby vyjadrovala vnútorný charakter väčšiny znázornených postáv, ich najskrytejšie emócie a tajomné, brutálne ja...

Guernica 1937 (4 m výška, 8,5 m šírka) - protivojnový obraz, všeobecný symbol utrpenia z novodobých vojen, ale aj narážka na ukrutnosti občianskej vojny v Španielsku. Bol vytvorený za päť týždňov ako nástenná maľba do španielskeho pavilónu na Svetovej výstave v Paríži. Picasso vychádza z udalosti, ktorá sa odohrala 26. apríla 1937 popoludní, keď nemecké bombardéry a stíhačky légie Condor na príkaz generála F. Franca, spustošili baskické trhovú mestečko Guernica. Bombardovanie trvalo tri hodiny, zničilo polovicu mesta a zanechalo po sebe vyše 1 600 bezmocných obetí. Na obraze sú zachytené vojnové útrapy a výsledky zločinov agresora: hysterické výkriky žien, des v očiach, že sa toto všetko vôbec môže stať, mŕtve deti, domy v plameňoch, bolesti zraneného koňa, žalostné pozostatky dohasínajúceho bojovníka, ruka, čo zvieria zlomený meč, ale aj vzporná nádej na konečné víťazstvo ...

Sledujeme koňa (symbol pokoja) a býka (symbol fašizmu, brutality, temnoty). Zranený koň s krkom strnulým a so vzpínajúcou sa hlavou v poslednom ťažení, je obeťou býkovej divokej a beštiálnej odvahy. Býk so svojou zúrivou, slepou a nepremožiteľnou silou ničí všetku cnosť a nevinnosť. Maliar chce na príklade býka i koňa naznačiť, že niektoré zvieratá a vtáci sú správaním i vzhľadom symbolmi ľudských vášní.

Z nozdier a horného radu zubov koňa môžeme poskladať lebku – ďalší z motívov smrti.

Býk má tri oči, aby ešte pozornejšie pozoroval horizont. Na stole v pozadí vidíme vtáka, čo máva krídlami, má otvorený zobák a spieva k oblohe. Pôvodné slnko maliar „zdegradoval“ a zdroj svetla vychádza z umelého stredy, v ktorom sa nachádza elektrická žiarovka. Španielske slovo pre žiarovku je bombilla. Vytvára asociáciu so slovom bomba, ktorého význam je

všeobecne známy takmer vo všetkých jazykoch ... Jedna žena sa vykláňa z okna s petrolejovou lampou v ruke, aby svietila na pohromu, ktorá sa raz a prevždy týka nás všetkých! Matka drží v lone svoje mŕtve dieťa. Podobá sa Piete od Michelangela. Hoci dokážeme prečítať viaceré symboly obrazu, umelec vyvoláva v divákovi zámerné pocity viac/ mnohovýznamovosti a ponecháva na neho, aby si zvolil vlastnú interpretáciu. Picasso je presvedčený, že umelci, ktorí žijú z duchovných hodnôt, nemôžu zostať ľahostajní ku konfliktu, v ktorom sú v stávke najvyššie hodnoty ľudstva a civilizácie. Umelec nemá unikať do veže zo slonoviny. Má sa aktívne podieľať na sociálnej revolúcii. Svetelný kužeľ lampy pripomína Božie oko stredovekých oltárov a divákovi kladie nástojčivú otázku: Zasahuje Pán Boh do triády bolest', mrzačenie, smrť?

Keď istý Nemec videl ležať na stole fotku Guerniky, opýtal sa Picassa: „To ste urobili vy?“ „Nie, vy!!!“ - odpovedal maliar ...

Fragment z prednášky / Pripravila Zorica Horáková

Biblia ako jeden z prameňov Shakespearových básnických metafor. Príspevok k 400. výročiu smrti dramatika.

Hoci sa W. Shakespeare (1564 – 1616) vo svojich hrách náboženstvu opatrne vyhýba, predsa len u neho badáme, že rád a bez zábran mieša predkresťanské inšpirácie s kresťanskými a často používa biblické alúzie. Kresťanské motívy neobchádza ani v hrách, ktoré situuje do pohanských čias.

Najmä v hre *Okno za okno* nezaprie v sebe kresťanského humanistu na najvyššej filozofickej úrovni. V kresťanskej zdržanlivosti vidí spôsob, ako prerušiť špirálu násilia. „*Je to skvelé, mať silu obra, použil by ju však iba tyran...*“

Zaujímavosť: Od 27. mája 1606 platilo v Anglicku nariadenie, podľa ktorého všetci, čo v divadle, či pri iných príležitostiach, „*v žarte, alebo neúctivo vyslovia, alebo použijú sväté meno Boh, alebo Ježiš Kristus, alebo meno Svätého Ducha, alebo Trojice, ktoré sa nemajú vyslovovať inak ako s bážňou a úctou, budú za každé takéto previnenie potrestaní pokutou desať libier.*“

Hamlet

Čo žije, zomrie, každý je tu hosťom, tento svet je len chvíľka pred večnosťou. Len aby sa z teba nevykl'ul zlý kňaz, čo druhým káže ísť po trnístej ceste do neba a sám sa spustí, len čo natrafí na prvé púčiky a hravo zradí, čo iným radí.

Ach, Bože, mohol by som byť zavretý v orechu a cítil by som sa ako kráľ nekonečna, len nemať tie zlé sny.

Nebesá, vráťte mu zdravie!

Boh vám dal jednu tvár, ale vy si vyrábate druhú.

Váš strach je svätý.

Ruta – kvietok pokánia, nosíme ju v nedeľu.

Čo je to človek, ak prišiel na svet iba preto, aby jedol a spal? Len zviera a nič viac. Boh, ktorý dal nám schopnosť rozmýšľať, dovidieť minulosť aj budúcnosť, dal nám tie schopnosti a božský um, len aby zhnili?

Ak ma máš rád, tak svoju večnú spásu na chvíľu odlož, trp a dýchaj ešte na tejto drsnej planéte a šíř na nej môj príbeh.

Šľachetné srdce puklo, dobrú noc, môj milý princ, a nech ťa ukolíšu anjelské chóry.

Veľa kriku pre nič

Ťahá ma to len po pekelnú bránu. Tam čaká Lucifer a volá: „ Marš do neba, Beatrice, nemáme v pekle kútik pre panny!“ Odovzdám mu stádo opíc a zamierim do neba. Sv. Peter mi ukáže, kde sedia starí mládenci a s nimi sa tam budem veseliť od Božieho večera do Božieho rána.

Vohľadý sú ako tanec dupák, svadba tanec lepák a pokánie už len harmatanec. Pri vohľadoch tancujeme divo, a tak sa odrážame od zeme, že sa jej ledva dotýkame. Pri svadbe už iba dôstojne suchceme chodidlami po zemi ako dvaja odsúdenci na jednej reťazi. A keď príde na pokánie chvíľa, už do tanca nám chýba chuť aj sila, sedíme v kúte celú zvyšnú hodinu, až kým nás na posledný tanec harmatanec Boh nevyvolá z hrobu.

Blahoslavení, čo si vypočujú dovrávanie a napravia sa.

Otec František = farár, buďte stručný, povedzte tých pár slov, bez ktorých by bol sobáš neplatný a kvetnaté reči si odložte na inú príležitosť.

Veselé panie z Windsoru

Neverím mu ani slovo, aj keby sa za neho zaručil farár v nedeľnej kázni.

Či tancuje, či len kráča, má to štýl. V oku má iskru mladosti, verše sype z rukáva, hovorí ako Biblia a vonia ako apríl s májom dokopy.

Odkedy som si naposledy zahrešil pri mariáši, Pán Boh ma ženie z kopca. Aj by som pristal na dlhšiu spoveď, nebyť toho, že sa mi kráti dych.

Čo je ľudský život podľa Písma svätého? Tkáčsky člnok...

Vyšiel na mizinu ako Jób a žľčovitý je ako Jóbova žena.

Hriešnik kričí: „Chyťte hriešnika!“

Tam hore je jeho izba, jeho dom, jeho hrad, jeho plachta, pod ktorou spáva aj pláva, a steny okolo nej sú pomaľované príbehom o márnotratom synovi šťavnatou farbou, čo ešte nestihla uschnúť, zaklop a zavolaj a hneď začuješ jeho minotaurovský hlas.

Oko za oko

Nebo sa na nás spolieha, tak ako my na fagle, čo nesvietia len sebe.

Naša cnosť, to je svetlo pre iných, inak by bola zbytočná.

Zbožný kapitán pirátov vzal na more tabuľku s desatorom prikázaní, ale jedno vyškríbal. „Nepokradneš“. Nečudo, to prikázanie mu zakazovalo robiť si svoju prácu. Vyplávali, aby zbíjali...

Boží trest si zaslúžime všetci. No Boh, čo má právo nás trestať, nám ponúka spásu.

Skazenosť nás už nebaví. Chceme vztýčiť svoju hriešnosť na zrúcaninách svätyne.

Hnusný hriech sa pozapínal do čistej uniformy.

Ten mních je pekný kvietok, druhý taký vo Viedni ešte nevykvitol.

Večer trojkráľový

Prečo svoj talent skrývaš? Prečo nechávaš svoju genialitu zapadnutú prachom ako obraz starej baby na povale? Prečo aj do kostola, aj z kostola nechodíš tanečným krokom?

Cucullus non facit monachum. /Kutňa ešte nerobí mnícha.

Prinášam olivovú ratolesť a moje slová budú nesmierne mierne.

Kostol sa nemôže hnúť od bubna, keď sa postavíš s bubnom vedľa kostola.

Diabol je surovec.

Krásne zlo je prázdny džbán, čo peklo zdobilo.

Othello

Je čistá ako kvet z čertovej záhradky.

Prejde ružový smiech aj anjela, keď pod ním už zíva peklo.

Skrotenie čertice

Nádherná tíš, keď stíchne diabol v sukni.

Zimná rozprávka

Každý strihač vie veľmi pekne spievať, každý trojhlasne. Len jeden ešte nebol v base a fistulkou vždy vyspevuje žalmy pri gajdách.

Sen noci svätajánskej

Ty chceš umrieť bez detí? Mrmlať mdlé modlitby k neplodnej studenej lune?

Ani maškrt zjesť sa nedá mnoho, žalúdok sa nám začne zdvíhať z toho, a z kacíra, čo dal sa na pokánie, najväčší inkvizítor sa vždy stane.

Oko ľudské nepočulo, ucho ľudské nevidelo, ľudská ruka neochutná a ľudský jazyk nechopí, ba ani ľudské srdce, čo sa ako bude srdiť, nevypovie, čo to bol za sen.

Zlepšíme sa do Vianoc.

Antonius a Kleopatra

Nebesá, vyperte naše myšlienky!

Stáť na hore Bášán, bučal by som divšie než býcie stáda. (hora Bášán v žalmoch..)

Macbeth

Chceli prekonať Golgotu.

Umieraním oslnil viac, než celým životom. Zdalo sa, že si tú smrť nacvičoval.

Keby som bol vrátnikom pri pekelnej bráne, tam by som sa nakrútil kľúčom.

Nech je, ako si Boh želá, dobro aj zo zla, priateľ z nepriateľa.

Nebo sa chystá rozhrmieť svoje delá.

Búrka

Ďakujte Bohu, že ste ešte tu, ale pre istotu sa už učte dýchať žiabrami.

A kto nás dostal na breh? Božia milosť.

Do večerných tóní umieračik zvoní.

Nemôže prebývať zlo v takom chráme.

Zväzok pokropí nebeská kropenička.

O Božiu milosť proste pre mňa, lebo chybám sa v živote nevyhýbam.

Svojho času som býval mužom na mesiaci. (Muž na mesiaci = sedliak, ktorý bol za trest na mesiaci, lebo v nedeľu zbieral raždie, čím porušil 3. Božie prikázanie. Na mesiac si zobral otiepku raždia a psa.)

Ako sa vám páči

Tu znášame len Adamovu kliatbu – vrtochy počasia.

Počúvame reč stromov a kázne skál, čítame zurčiace knihy potokov.

Odpovedať áno a nie na tvoje otázky je ťažšie ako odpovedať z katechizmu.

Ľahšie zrútaš zrnká prachu na zemi ako nasýtiš hlad zaľúbeného, keď sa vypytuje.

Kňaz, ktorý nevie po latinsky, a boháč, ktorý nemá dnu... Jeden spokojne spáva, lebo nemôže študovať a druhý žije veselo, lebo ho nič nebolí.

Jeho bozky musia byť ako dotyk hostie pri svätom prijímaní.

Romeo a Júlia

Slzami krstiť rosu, akoby nebolo na nebi dosť oblakov a vietor nedul by bez jeho vzlykov.

Žijem už iba ako téma na Requiem.

Chvostíkmi tučných prasiatok, poštekliť kňazov pod nosom, snívajú sa im tučné ofery.

Volaj ma láska a som prekrstený, odteraz nevolám sa Romeo.

Muža Pán Boh stvoril v slabšej chvíli.

Nerobte ešte z dvoch tiel jedno, pokiaľ nedala na to svätá cirkev pokyn.

Zakvíľte, trúbky posledného súdu!

Boh dlaňou po hlave ťa stále hladí.

Rada by si ho vyplavila z hrobu slzami? Ani tak ho nevzkriesiš. Veľký žiaľ býva znakom veľkej lásky, priveľký prezrádza však nerozum.

(Z hier dramatika vybrala Zorica Horáková. / Viac o W. Shakespearovi - na stretnutiach s umením v priestoroch starej fary)

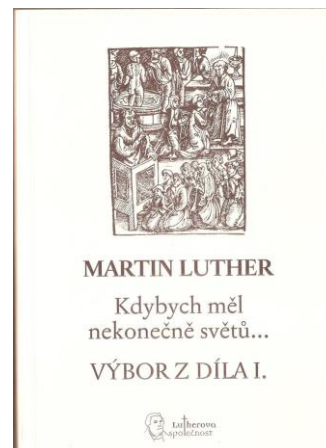
Knižné tipy z fondu farskej knižnice k blížiacemu sa 500. výročiu reformácie (1517 - 2017)

Kittelson, James M.: **Reformátor Luther**. Liptovský Mikuláš, Tranoscius 2016.

Kniha sa pokúša priniesť výsledky najnovšieho výskumu života a diela Martina Luthera.

Luther, Martin: **Kdybych měl nekonečně světů...** výbor z díla I. Praha, Lutherova společnost 2008.

(Výklad Otčenáša, Útecha pre osobu vo veľkých pokušeniach, Napomenutie všetkým kresťanom, aby sa mali na pozore pred povstaním a vzburou, Ponaučenie, čo máme hľadať a očakávať v evanjeliách, O prijímaní

sviatostí pod obojím a iných novotách, O manželskom živote, O obchodovaní a úžere, Poučenie, ako sa majú kresťania vysporiadať s Mojžišom, Nemecká omša a bohoslužobný poriadok, Kázeň na 5. nedeľu po Veľkej noci...)

Albrecht, Michael J.: **Martin Luther o umírání a smrti / Jsme žebráci**. Praha, Lutherova společnost 2007.

Kniha nás vtahuje do stredu osobného a rodinného života reformátora. Obsahuje úryvky z cennej korešpondencie, adresovanej manželke Kataríne.

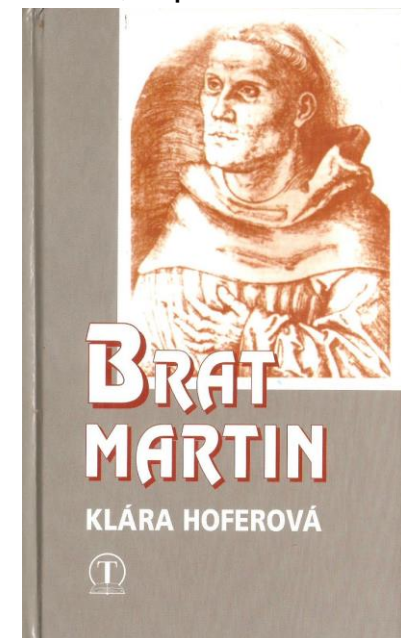
Lutherova posledná nemecko -latinská veta, zaznamenaná narýchlo na kúsku papiera: "Wir sind Bettler, hoc est verum" (Sme žebráci, to je pravda), nás konfrontuje s otázkou: Ako sme pripravení na záverečnú udalosť pozemského života..?

Úryvky: (z listov manželke – 7. a 10. februára 1546
... pár dní pred smrťou reformátora)

Mojej drahej manželke, Kataríne Lutherovej, žene doktora vo Wittenbergu, majiteľke prasačieho trhu a láskavej manželke, ktorej som sa zaviazal slúžiť rukami i nohami: milosť a pokoj v Pánovi. / Drahá Katarína: Mala by si si prečítať evanjelium podľa sv. Jána a Malý katechizmus, o ktorom si kedysi vyhlásila: „Všetko v tejto knihe sa ma dajako týka!“ Robíš si starosti namiesto Boha, ako keby On nebol všemohúci. Keby sa ten starý doktor Martin mal utopiť v rieke Saale alebo zhorieť, Boh by si mohol stvoriť desať takých... Netráp ma už viac svojou ustarostenosťou. Od starostí mám niekoho lepšieho než teba a všetkých anjelov. Leží si v kolíske a drží sa prsníka panny a zároveň sedí po pravici Boha Otca všemohúceho. Preto môžeš byť pokojná. Amen. /Tvoj milujúci manžel, v nedeľu po dni svätej Doroty, 1546 Martin Luther.

*

Zbožnej pani Kataríne Lutherovej, plnej obáv, z Wittenbergu, majiteľke Zuelsdorfu, mojej láskavej a drahej manželke: milost a pokoj v Kristu. / Moja najdrahšia manželka: Čo najsrdečnejšie ti ďakujem za tvoju veľkú starostlivosť, ktorá ti bráni v spánku, lebo kým si si o nás robila starosti, takmer nás pohltil oheň, ktorý vypukol blízko dverí mojej izby v dome, v ktorom bývame. A včera, bezpochyby v dôsledku tvojej úzkosti, nám takmer spadol na hlavu kameň a rozdrtil nás ako myši v pasci. V našich izbách totiž už niekoľko dní zo stropu padali kúsky omietky a keď sme privolali pomoc, aby sme strop nechali skontrolovať, spadol z neho kameň dlhý asi ako veľký vankúš a viac než dlaň široký. Predstav si, čo sa mohlo v dôsledku tvojich požehnaných starostí stať, keby nezasiahli drahí anjeli! Mám obavy, že ak sa neprestaneš strachovať, zem nás pohltí a spadnú na nás všetky živly. Učila si sa snáď týmto spôsobom katechizmus a pochopila si takto vieru? Prosím ťa, modli sa a strachovanie prenehaj Bohu. Boh ti neprikazuje, aby si sa strachovala o mňa alebo o seba. Je písané: „Všetky svoje starosti uvaľte na neho, lebo mu na vás záleží“, a podobne na mnohých ďalších miestach. / Vďaka Bohu sme na tom

so zdravím i na duchu dobre. Justa Jonasa bolí noha, lebo sa náhodou udrhel o truhlicu. Celé ľudstvo mi tak závidí, že ani nedá, aby som zranenú nohu mal iba ja sám! Boh ťa ochraňuj! Dúfame, že ak dá Boh, čoskoro skončíme jednanie a vyrazíme naspäť k domovu. Amen. / Ochotný služobník vašej svätosti. M. Luther.)

Hoferová, Klára: **Brat Martin**. Liptovský Mikuláš, Tranoscus 2005. / (1. vydanie 1943)

Beletrizovaná biografía o reformátorovi, uvedená veľavravným citátom Rolanda H. Baintona: „Bol ako človek stúpajúci potme hore točitým schodiskom starodávnej katedrály. V tme sa načiahol, aby sa niečoho zachytil, a jeho ruka uchopila lano. Vyplašilo ho, keď počul, ako sa rozozvučal zvon.“

Martin Luther:

„Naša generácia bude jedného dňa ľutovať nielen slová a skutky zlých ľudí, ale aj hrozivé mlčanie dobrých.“

—

„Láska je jediná sila, ktorá dokáže zmeniť nepriateľa v priateľa.“

Kaleidoskop zo života cirkevného zboru august – december 2016

24.8.2016 - nové poličky na knihy do zborovej knižnice získané darom od firmy Hammerbacher Pukanec poskladali Peter Novák a Filip Havran.

25.8.2016 - v čase prázdnin náš kostol navštevujú prázdninovní turisti, v tomto roku medzi nimi bol aj náš

rodák - brat farár I.Boženík so svojimi zverencami:

mladí letní návštevníci z CZ Dobroč, Tomášovce, Malé Zlievce.

10.9.2016 - **Seniorátny deň evanjelikov**

v Jablňovciach bol

tentoraz s hojnou účasťou našich cirkevníkov.

Na tému 500 rokov reformácie kázal hosť – farár

z Bratislavy/Dúbravky: Ján Hroboň, slovom, piesňou a zabezpečením chutných zákuskov sa predstavil CZ Žembovice. Tradičný jablňovský guláš

slávil už 8. výročie.

10.9.2016 - Sobáš Jozef Šinkovic a Mária Mináriková

19.9.2016 - brat dozorca Juraj Gašpár rieši odtok vody z plynového kotla. Kvalitná práca si žiada aj rezanie a betónovanie.

V prestávke dokáša okrajové časti areálu, ktoré sa nedajú pokosiť

motorovou kosačkou, aby sa zachránili a dostali

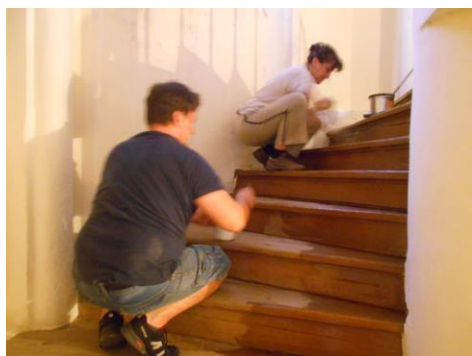
svetlo vysadené

stromčeky. Nezabúda

ani na vežu... veď keď „nesvietia“ hodiny na veži, akoby sa na tej strane čas zastavil...

a keďže v knižnici sú už nové poličky - s bratom

kurátorom Jánom Libutkom môžu vyniesť staré skrine z knižnice.

20.9.2016 - ošetrovanie kostolných schodov náterom smerom na chóry a kazateľnicu

zrealizoval tím Janka Havranová a Gitka Nováková, nechýbal ani Peter Novák.

24.9.2016 - krst Tomáška Martišku

30.9.2016 - hlavný „kosič a strihač“ Peter Novák...

1.10.2016 - jesenná brigáda bola už ako tradične zameraná na všetky tri budovy a rozsiahly areál. Okrem veľkého upratovania (umývania okien, upratovania kuchynky...) sa urobil aj náter pilierov v kostole, presvetlila sa zborová miestnosť

v novej fare, tým, že sa spílili – skrátili tuje pred jej oknami.

9.10.2016 -

Pod'akovanie za

úrody zeme -

bohoslužbu umocnila

prezentácia plodov

zeme a vystúpenie

spevokolu s piesňou

Sme kvety Záhradníka

neba

16.10.2016 -

Pamiatka posvätenia chrámu s tradičným vystúpením spevokolu a detí

30.10.2016 - manželia Novákoví umiestňujú pred kostolom v predvečer reformačných bohoslužieb baner, ktorý má všetkým okoloidúcim pripomínať budúročné 500.výročie reformácie.

1.11.2016 – o šírenie kresťanskej misie na stretnutí organizovanom obcou na cintoríne pri pamiatke zosnulých sa postaral náš spevokol. Spomínajúcim sa slovom prihovoril starosta obce P.Burčo a piesňou spevokol.

7.11.2016 – „zazimovanie“ záhradky pri starej fare s. kostolníčkou

E. Maľovou. O hrabanie lístia a ihličia sa postarala skupinka žien.

12.11.2016 - Konferencia presbyterov DNS v Nitre na

tému: Potrebuje presbyter reformáciu? Prednášal P.

Tomka z Krpelian a my sme boli pri tom: manželia Gašpárovi, Milota Lendelová, Z. Horáková

20.11.2016 - popoludnie s umením venované tvorbe P. Picassa (viac na predošlých stránkach časopisu)

5.12.2016 - Mikuláš a jeho „tím“ opäť zavítali do domácností. Balíčky sladkostí našli svojich adresátov. Predstavte si, že čert aj v tento rok obišiel „naprázdno“ – vrece zostalo prázdne, nikoho nevzal. Na svoje si prišiel aj Mikuláš, ktorý sa znovu potešil hlavne z detí, ktoré mu krásne recitovali, spievali...

Celoročné vianočné pranie ...

Keď Ti dnes niekto zaklope na dvere, nepusť ho naprázdno. Ak mu nemáš čo vložiť do ruky, vždy môžeš niečo podarovať jeho srdcu, jeho mysli, jeho duši. Môžeš mu dať pocítiť, že nie je sám vo svojej bolesti. Nesklam toho, kto hľadá tvoju pomoc. *Možno je to posledné vlákno, na ktorom visí jeho nádej.*

Prihovára sa Vám už každoročne:

Občianske združenie „Pod klenbami katedrály“

Pre tých, ktorí o nás aj po tých niekoľkých rokoch ešte nevedia, nepočuli o nás, **pripomíname a prosíme**, že: blíži sa znovu obdobie ročného zúčtovania daní, obdobie podávania daňových priznaní - uzávierky, bilancie... teda aj možnosť poukázania **2%** z Vašich daní....

Vážený ochotný darca,

dovoľujeme si Vám týmto dať do pozornosti naše občianske združenie, ktoré už niekoľko rokov funguje pri cirkevnom zbore evanjelickej cirkvi v Bátovciach, podieľa sa na práci s deťmi, na vydávaní Vami práve čítaného zborového časopisu, pomáha pri zveľadňovaní cirkevného majetku. Účtovné výsledky združenia, a teda aj použitie 2%, sú každoročne zverejňované na účtovnom výročnom konvente cirkevného zboru.

V prípade, že sa rozhodnete podporiť Evanjelickú cirkev v Bátovciach svojimi 2% - údaje, ktoré budete potrebovať:

Názov : Pod klenbami katedrály

Sídlo: 935 03 Bátovce 26

Právna forma: Občianske združenie

Identifikačné číslo prijímateľa : 42049300

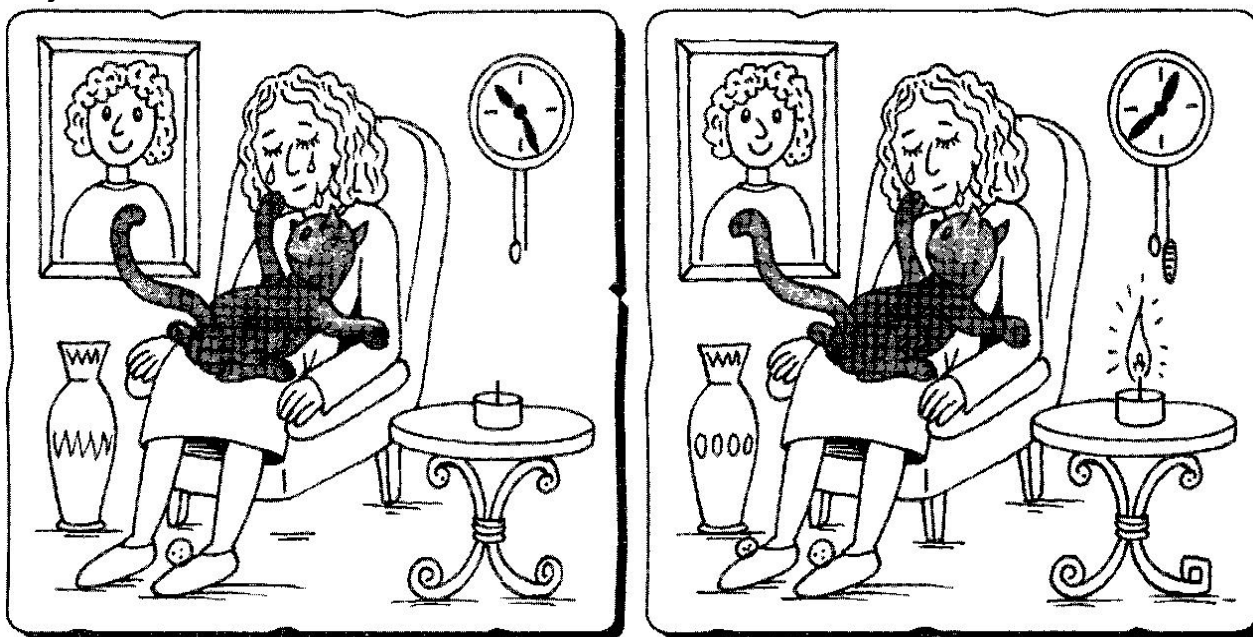
účet číslo: SK750900000000223020180

Ďakujeme !

Venované deťom

Deti, ani v tomto čísle nezabúdame na Vás... už tradične Vám teta Považanová pripravila dve tajničky a ďalšie úlohy si posvietia na Vašu pozornosť.

Nájdite 10 rozdielov:

Advent, advent, štyri sviece,
 prvá z nich sa zatrbliece.
 Za ňou druhá, tretia zhorí,
 prinesieme 1. tajnička
 A keď štvrtá horí stíška,
 tešíme 2. tajnička

1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12 13

	T											
		I						Ú	B	H		P
N	P			S		E					B	
		K			P							I
	O							K		X		
X	X	X	J	X	X	X	X	X	X	X	X	
X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	X	N

1. svieti na oblohe	8. malý kôň
2. nie zima, ale ...	9. malý zub
3. veľký potok	10. malá hora
4. meniny má 30.11.	11.v peci horí
5. natierame si na chlebič	12. v potoku pláva malá ...
6. v zime ju nosíme na hlave	13. tvrdé Y
7. meniny má 18.8.	

		Ž		
A		J		
			Ľ	
				X
	H			X
			Á	Č
	U			X

- malá noha
- nadprirodzená bytosť
- vždy zelený strom
- malá Eva
- chodia do školy
- potreba na šitie
- chodíte do nej denne
- podkúva kone
- vozíme sa v ňom

Prečítaj tento zaujímavý zašifrovaný text. Čítaj a na riadok zapíš najprv to, čo je v políčkach so sviečkou, a potom to, čo je v políčkach s vetvičkou:

LE	TO	BO	NIE	MI	SA
MI	LO	ZO	SŤOU	SE	STE
SPA	BA	SE	I	NÍ	JE
TO	SKR	DAR	ZE	BO	VIE
RU	ŽÍ	.	.	A	EF 28

: _____
 : _____

Vypočítaj príklady vianočnej matematiky, podľa výsledkov dosad' písmená a prečítaj tajničku:

$7 \times 2 = 14$	-	M	$12 : 2 = \square - \square$	
$8 + 5 = \square$	-	\square	$13 - 8 = \square - \square$	
$7 + 7 = \square$	-	\square	$14 - 4 = \square - \square$	
$3 \times 4 = \square$	-	\square	$14 - 7 = \square - \square$	
* * * * *			$13 - 4 = \square - \square$	
$5 + 6 = \square$	-	\square	$12 : 3 = \square - \square$	
$2 \times 5 = \square$	-	\square	* * * * *	
$6 + 6 = \square$	-	\square	A = 4	L = 8
$3 \times 3 = \square$	-	\square	Á = 13	M = 14
$9 - 1 = \square$	-	\square	E = 12	S = 11
$14 : 2 = \square$	-	\square	I = 5	T = 9
			O = 7	V = 10
				Ž = 6

Julka Dodoková, členka CZ:

Ja a moja rodina,
ktorej členom je aj fenka
Bella, nemecký špic.

**Harmonogram
evanjelických Služieb
Božích
v čase vianočnom
a na prelome rokov
2016/2017**

- 24.12.2016 **Štedrý večer** - 17:00 hod. - s vystúpením detí a spevokolu
- pred polnocou - spievanie na veži
- 25.12.2016 **Prvá slávnosť vianočná** - 10:00 hod. - s vystúpením spevokolu
- 26.12.2016 **Druhá slávnosť vianočná** - 10:00 hod. - so svedou a Večerou Pánovou
- 31.12.2016 **Starý rok** - 17:00 hod.
- 1.1.2017 **Nový rok** - 10:00 hod.
- 6.1.2017 **Zjavenie Krista Pána mudrcom** - 10:00 hod.

Cirkevný zbor Evanjelickej cirkvi augsburského vyznania na Slovensku

Farský úrad

935 03 B Á T O V C E č. 31

☎ 036/63 942 39

Bankové spojenie: IBAN: SK230900000000028615365